МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«17» жовтня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«25» вересня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Поведінкові фінанси»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність – D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
освітня програма – Фінанси, банківська справа та страхування

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Силабус склав(ла) доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент Тетяна КОРОБЧУК

Силабус затверджений на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол № 3 від «25» вересня 2026 р.

Завідувач кафедри к.е.н., доцент Вікторія ДОРОШ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування», протокол № 3 від «25» вересня 2026 р.

Гарант ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» к.е.н., доцент Вікторія ДОРОШ

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 3 від «25» вересня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/2861

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Поведінкові фінанси»

Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань / Спеціальність	D Бізнес, адміністрування та право / D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 2
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.е.н., доцент Тетяна КОРОБЧУК електронна пошта: t.korobchuk@lutsk-ntu.com.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Вивчення виявлення впливу різних психологічних явищ, емоцій та групової динаміки на прийняття економічних та фінансових рішень для різних інститутів (домогосподарства, фірми, держави) на основі економіко-психологічних моделей; формування у студентів знань про роль та призначення економіко-психологічних моделей; набуття навичок прийняття фінансових рішень.

Завдання: Набуття додаткових компетентностей щодо здатності розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності; здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; опанування загальнонаукових та спеціальних методів дослідження фінансових процесів.

Пререквізити: Фінансовий менеджмент Банківський менеджмент Страховий менеджмент

2. Компетентності

СК01 — Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК04 — Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК07 — Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади поведінкових фінансів								
1	Тема 1. Ірраціональна економічна поведінка	1/–	2/–	6/7	9/7	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК01, СК04

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
2	Тема 2. Виникнення та розвиток вчення про поведінкові фінанси	2/–	4/–	5/17	11/17	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК01, СК04
3	Тема 3. Теорія когнітивної помилки	2/–	4/1	10/16	16/17	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК01, СК04
4	Тема 4. Теорія перспектив	2/–	4/–	7/19	13/19	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК01, СК04
Змістовий модуль 2. Поведінкові методи та їх використання в процесі схвалення фінансових рішень								
5	Тема 5. Системні помилки в процесі ухвалення фінансових рішень	2/–	4/1	23/20	29/21	МН1, МН2, МН4, МН6, МН7	МО2, МО4, МО7, МО9	СК01, СК04, СК07
6	Тема 6. Поведінкова теорія споживання	2/1	4/2	13/16	19/19	МН1, МН2, МН4, МН6, МН7	МО2, МО4, МО7, МО9, захист індивідуального завдання	СК01, СК04, СК07
7	Тема 7. Поведінкові фінансові рішення домогосподарств	2/–	4/–	13/22	19/22	МН1, МН2, МН4, МН6, МН7	МО2, МО4, МО7, МО9, захист індивідуального завдання	СК01, СК04, СК07
8	Тема 8. Поведінкові методи держави	2/1	4/2	18/15	24/18	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК01, СК04, СК07
	ІЗ/КПІЗ			10/10	10/10			
	Разом	**15/2**	**30/6**	**105/142**	**150/150**			

Легенда: СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань); МН7 — індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО7 — презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО9 — залік.

4. Цілі сталого розвитку

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 8 – Гідна праця та економічне зростання

ЦСР 11 – Сталий розвиток міст і громад

5. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

6. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (50 %) + модульний контроль (50 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

7. Зміст тем

Тема 1. Ірраціональна економічна поведінка

1. Місце людського фактору у процесі прийняття рішень.
2. Психологічні складові прийняття фінансових рішень.
3. Поведінкові упередження та інформаційне середовище.

Тема 2. Виникнення та розвиток вчення про поведінкові фінанси

1. Історичний огляд поведінкових фінансів.
2. Поняття про парі Паскаля.
3. Сучасні поведінкові фінанси.
4. Засади поведінкових фінансів.

Тема 3. Теорія когнітивної помилки

1. Сутність та характеристики теорії когнітивної помилки.
2. Поняття й види когнітивних процесів.
3. Когнітивні процеси в прийнятті економічних рішень.
4. Когнітивні обмеження.

Тема 4. Теорія перспектив

1. Функціонування поведінкових фінансів на макро- та мікро- рівні.
2. Основні постулати теорії перспектив.
3. Функція цінності в теорії перспектив.
4. Зміна переваг як адаптивний механізм саморегуляції поведінки.
5. Теорія перспектив у діяльності інших суб'єктів ринку.

Тема 5. Системні помилки в процесі ухвалення фінансових рішень

1. Класифікація помилок та їх особливості.
2. Ігнорування ретроспективної рефлексії.
3. Проблема планування емоцій.
4. Корпоративна етика і чесність.

Тема 6. Поведінкова теорія споживання

1. Економіка споживання та класифікація типів споживачів.
2. Інституційні аспекти економічної поведінки індивідів.
3. Цінності та критерії прийняття рішення.
4. Фактори соціального впливу на прийняття рішення про споживання.

Тема 7. Поведінкові фінансові рішення домогосподарств

1. Виокремлення особистих фінансів у складі фінансової системи держави.
2. Поведінкові механізми управління доходами, витратами й особистими заощадженнями громадян.
3. Напрямки управління особистими фінансами.

4. Вплив ринку на поведінку домогосподарств.

Тема 8. Поведінкові методи держави

1. Теоретичні засади біхевіоризму у публічних фінансах.
2. Біхевіористичні тлумачення поведінки суб’єктів бюджетного процесу.
3. Мораль, політика та поведінкові зміни у сфері публічних фінансів.
4. Модифікація впливу поведінкових упереджень суб’єктів господарювання.

8. Опис ІЗ/КПІЗ

Зміст ІЗ (на розсуд викладача): «Теоретико-прикладне дослідження фірми / підприємства / домогосподарства (на конкретних прикладах)», що включає теоретичне дослідження основних фінансових понять та визначень (1 сторінка), аналіз основних фінансових показників, побудову фінансово-психологічної моделі (3 сторінки); висновки з проведеного дослідження (1 сторінка).

Форми захисту ІЗ (на розсуд викладача): представлення дослідження у формі есе чи тез конференції.

9. Самостійна робота

Самостійна робота передбачає опрацювання навчальної та наукової літератури, нормативно-правових актів, інформаційних ресурсів і додаткових матеріалів за тематикою освітнього компонента; поглиблення та систематизацію теоретичних знань; підготовку до практичних занять, поточного й підсумкового контролю; виконання індивідуальних завдань, підготовку аналітичних матеріалів і розв’язання практичних ситуацій відповідно до змісту дисципліни.
Результати самостійної роботи оцінюються в межах поточного та підсумкового контролю відповідно до критеріїв оцінювання, визначених у силабусі.

10. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

11. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Бізнес-студії : метод. вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заоч. форм навч. / уклад.: Н. А. Мостовенко, В. Ю. Дорош, Т. І. Коробчук, Л. І. Іщук, В. Г. Поліщук. Луцьк : ЛНТУ, 2025. 55 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/2362

2. Бізнес-студії : метод. вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заоч. форм навч. / уклад. Н. А. Мостовенко, В. Ю. Дорош, Т. І. Коробчук, Л. І. Іщук, В. Г. Поліщук. Луцьк : ЛНТУ, 2025. 48 с. URL:

https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/2364

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

3. Kostiantyn C., Verbovskyi I., Holieva M., Korobchuk T., Stoliarova T. Designing digital higher education environments for information and digital competence development. Eduweb. 2026. Vol. 20, № 01. P. C. 144-158. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4513

4. Dziamulych, M., Grytsyna, O., Korobchuk, T., Hariaha, L., Chyzh, N., Sholudko, O., Kosinskyi, P. Modeling the productivity management process in agriculture: a case study of Ukraine. Scientific Papers Series “Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development”. 2026. Vol. 26(1). Pp. 309-319. / URL: https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.26_1/volume_26_1_2026.pdf (Web of Science).

5. Дзямулич М. І., Коробчук Т. І. Цифрові виклики трансцендентної економіки. Економіка та суспільство. 2026. №84. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4093

6. Dziamulych M., Krupka M., Stashchuk O., Korobchuk T., Mostovenko N., Avramchuk L., Chyzh N., Tur O. Dynamics of the monetary sector of Ukraine during the war and its impact on the efficiency of the banking system. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2024. Vol. 14, No. 1, Special Issue XL. P. 230–234. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/3671

7. Шматковська Т. О., Коробчук Т. І. Фінансові аспекти відновлення конкурентоспроможності сфери гостинності України. Економіка та суспільство. 2024. № 62. С. 1-6. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4538

8. Подзізей О. О., Коробчук Т. І. Фінансове забезпечення відновлення конкурентоспроможності територіальних громад в Україні. Економіка та суспільство. 2023. № 48. С. 1-6. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4520

9. Подзізей В. В., Коробчук Т. І. Організаційно-економічні засади структурної трансформації сучасної економіки України. Ефективна економіка. 2023. № 1. С. 1-11. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4543

10. Гладишевський А. В., Коробчук Т. І. Фінансовий механізм публічного інвестування в сучасних умовах. Економіка та суспільство. 2022. № 41. С. 1-5. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4514

Праці інших авторів:

11. Гладченко А. Поведінкові фінанси. URL: http://www.biztimes.ru/index.php?artid=1123.

12. Ілляшенко П. Поведінкові фінанси: історичний огляд і основні засади. URL: https://www.researchgate.net/profile/Pavlo_Illiashenko/publication/317259002_Povedinkovi_finansi_istricnij_oglad_i_osnovni_zasadi/links/592ea19caca272fc55be8d1d/Povedinkovi–finansi–storicnij– oglad–i–osnovni–zasadi.pdf.

13. Ілляшенко П. Психологія прийняття фінансових рішень. URL: http://www.slideshare.net/illashenko/ss-7242757

14. Корж С. Прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику: методи, розробка стратегії. 2023. URL: https://what.com.ua/priiniattia-rishen-v-ymovah-ne/

15. Нікіфоров П. О., Марич М. Г. Поведінкові фінанси : навч. посібник. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. 2022. 144 с

16. Пенцак Є. Поведінкові фінанси. URL: http://www.investgazeta.net/blogi/povedinkovi-finansy-162696/.

17. Харабара В. М., Грешко Р. І., Третякова О. В., Поведінкові фінанси: сутність та основні теоретичні блоки. Ефективна економіка. Наук. ж-л. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2021/107.pdf

ІІІ. Інформаційні ресурси

18. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс] : офіційний сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua

19. Економічна бібліотека. URL: http://www.economics.com.ua.

20. Міністерство фінансів України. [Електронний ресурс] : офіційний сайт. URL: www.minfin.gov.ua

21. Офіційний сайт НБУ. URL: http://www.bank.gov.ua

22. Портал управління знаннями. . URL: https://pdp.nacs.gov.ua/

23. Український фінансовий портал. URL: http://www.fmance.com.ua.

24. Центральний Український вісник. URL: https://government.com.ua/